

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind combaterea și prevenirea actelor cu caracter pedofil și a infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale ale persoanelor

Analizând propunerea legislativă privind combaterea și prevenirea actelor cu caracter pedofil și a infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale ale persoanelor, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B10 din 07.02.2018,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect instituirea unor măsuri pentru combaterea și prevenirea violenței și abuzurilor sexuale împotriva minorilor, în scopul ocrotirii și sprijinirii bunei dezvoltări fizice și psihice a acestora.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că o propunere legislativă având un conținut asemănător prezentului proiect a fost avizată negativ de Consiliul Legislativ cu avizul nr.404 din 14.04.2014 și a fost respinsă de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, în ședința din 13.10.2015.

3. Fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative propuse referitoare la obligarea, în anumite situații, la tratamentul de castrare chimică, apreciem că instituirea acestei măsuri trebuie reanalizată din punct de vedere al compatibilității cu dispozițiile tratatelor internaționale în materia drepturilor omului, precum și cu prevederile art.22 din Constituție, referitoare la garantarea dreptului la integritate fizică și psihică a persoanelor.

Dincolo de această observație, precizăm că reglementarea avută în vedere nu poate fi instituită în forma propusă prin proiect, pentru următoarele motive:

4. Deși din completarea Codului penal, propusă la **art.2 pct.1**, rezultă că tratamentul de castrare chimică ar urma să constituie o „măsură de siguranță”, reglementarea nu este compatibilă cu regimul juridic consacrat de Codul penal în ceea ce privește acest tip de sancțiuni. Astfel, potrivit art.107 alin.(1) din Codul penal, măsurile de siguranță au ca scop înlăturarea unei stări de pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală. Așa cum s-a subliniat în doctrină¹, măsurile de siguranță se pot lua dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) făptuitorul să fi săvârșit o faptă prevăzută de legea penală;
- b) prin săvârșirea faptei să se fi dat în vileag o stare de pericol a făptuitorului care poate constitui în viitor sursa săvârșirii unor noi fapte prevăzute de legea penală;
- c) combaterea stării de pericol să nu fie posibilă doar prin aplicarea de pedepse, ci prin luarea de măsuri de siguranță.

Menționăm că, potrivit art.107 alin.(3) din Codul penal, măsurile de siguranță se pot lua și în situația în care făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă.

Or, din reglementarea propusă prin proiect, rezultă că obligarea la tratamentul de castrare chimică poate interveni numai **ca urmare a condamnării** pentru infracțiunile prevăzute la art.218 sau 220 din Codul penal (art.109 alin.(4), astfel cum este propus la art.2 pct.1 proiect) și numai dacă se obțin avizele favorabile din partea specialiștilor prevăzuți la art.5 din proiect. Din acest punct de vedere, regimul juridic al măsurii instituite prin proiect diferă de regimul juridic general al măsurilor de siguranță, reglementarea nerespectând principiile care guvernează materia acestui tip de sancțiuni penale.

¹ Constantin Mitrache, Cristian Mitrache, Drept penal român, Partea generală, Ediția a VII-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2009, p.215.

În acest context, precizăm că din reglementarea propusă nu rezultă care va fi soluția în cazul în care, deși a beneficiat de reducerea limitelor pedepsei, condamnatul nu poate fi supus tratamentului din cauza avizelor negative ale respectivilor specialiști.

Mai mult decât atât, din redactarea propusă la art.2 pct.1 s-ar putea înțelege și că aplicarea acestei măsuri de siguranță s-ar face numai în situația în care condamnatul, deși a beneficiat de reducerea limitelor speciale ale pedepsei ca urmare a faptului că a acceptat aplicarea respectivului tratament refuză să urmeze tratamentul de castrare chimică. Prin urmare, fapta care poate constitui motivul aplicării măsurii de siguranță ar fi refuzul de a urma tratamentul, și nu săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art.218 sau 220 din Codul penal. Or, refuzul de a urma tratamentul de castrare chimică nu este o faptă prevăzută de legea penală, astfel încât obligarea la efectuarea acestuia, ca măsură de siguranță, nu ar fi posibilă, întrucât nu este îndeplinită prima dintre condițiile generale referitoare la aplicarea acestui tip de sancțiuni (săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală).

Pe de altă parte, norma propusă pentru art.109 alin.(3) nu respectă cerința clarității, întrucât din textul propus nu rezultă cu suficientă precizie care anume este sfera infracțiunilor avute în vedere prin utilizarea expresiei „infracțiuni de agresiune sexuală asupra minorilor sau urmate de moartea victimei”. Precizăm că infracțiunile care ar putea fi subsumate acestei noțiuni sunt mai numeroase decât cele prevăzute la art.218 și 220 din Codul penal la care textul se referă în partea finală.

5. În ceea ce privește soluțiile legislative propuse la **art.2 pct.2 și 3**, precizăm că din redactarea normelor rezultă o altă natură juridică a tratamentului de castrare chimică decât aceea de măsură de siguranță, propusă la pct.1. Astfel, potrivit proiectului, acceptarea tratamentului de castrare chimică reprezintă o cauză de reducere a limitelor pedepselor, și nu o măsură de siguranță care se aplică în cazul săvârșirii anumitor fapte prevăzute de legea penală.

Precizăm că o astfel de natură juridică mixtă a măsurii constând în tratamentul de castrare chimică nu este de natură să îndeplinească cerințele de claritate și previzibilitate ale normelor în materie penală.

6. Menționăm că din reglementarea propusă la **art.3** rezultă că perioada pe parcursul căreia ar urma să se aplice tratamentul de castrare chimică depinde exclusiv de voința făptuitorului. Astfel, textul se referă la efectuarea tratamentului „în regim spitalizat sau ambulatoriu pentru continuarea tratamentului **în perioada pentru care făptuitorul a**

acceptat să-l urmeze", în loc să se prevadă perioada (determinată sau determinabilă) de aplicare a respectivului tratament.

7. În ceea ce privește norma din cuprinsul **art.7**, precizăm că modalitatea de executare a măsurii castrării chimice nu ar putea fi reglementată printr-un „protocol semnat de ministrul justiției și ministrul sănătății” ci, similar celorlalte măsuri de siguranță, doar în cuprinsul Codului de procedură penală (Legea nr.135/2010), precum și al Legii nr.253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. Prin urmare, proiectul ar fi trebuit să prevadă intervenții legislative și asupra acestor acte normative.

8. Din punct de vedere al respectării exigențelor de tehnică legislativă, semnalăm următoarele:

8.1. Titlul proiectului , deși se referă la combaterea și prevenirea infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale a persoanelor, nu este corelat cu dispoziția din art.1, potrivit căreia proiectul are în vedere prevenirea violenței și abuzurilor sexuale împotriva minorilor.

8.2. La art.5 se face referire la „medicul sexolog”, deși această specializare nu este prevăzută în cuprinsul Nomenclatorului de specialități medicale, medico-dentare și farmaceutice pentru rețeaua de asistență medicală, aprobat prin Ordinul ministrului sănătății publice nr.1509/2008, cu modificările și completările ulterioare.

8.2. La art.6 se face referire la infracțiunea de „pedofilie”, deși în Codul penal nu este utilizată această noțiune.

8.3. Din punct de vedere al sistematizării normelor propuse, semnalăm că dispozițiile de modificare sunt intercalate cu dispozițiile de sine stătătoare ale proiectului, nefiind redată distinct de acestea, așa cum prevăd regulile de tehnică legislativă.

Față de cele de mai sus, în actuala redactare, propunerea legislativă nu poate fi promovată.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 147/02.03.2018

Consiliul Legislativ -

Evidența legislației

Interogare avansată
 Indexare alfabetică
 Indexare pe sectoare de avizare
 Indexare EURLEX

Înapoi

Evenimente SUFERITE de act până la data: 02.02.2018

L. nr. 286/2009

M. Of. nr. 510/24 iul. 2009

în vigoare

Lege privind Codul penal

Funcție pasivă:

promulgată prin	<u>D. nr. 1211/2009</u>	Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal	<u>M. Of. nr. 510/24 iul. 2009</u>
modificări prin	<u>L. nr. 27/2012</u>	Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal <i>modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161</i>	<u>M. Of. nr. 180/20 mar. 2012</u>
completat prin	<u>L. nr. 63/2012</u>	Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal <i>introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1</i>	<u>M. Of. nr. 258/19 apr. 2012</u>
modificări prin	<u>L. nr. 187/2012</u>	Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal <i>la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430; introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1); abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)</i>	<u>M. Of. nr. 757/12 nov. 2012</u>
admisă excepție de neconst. prin	<u>D.C.C. nr. 265/2014</u>	Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal <i>dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.</i>	<u>M. Of. nr. 372/20 mai 2014</u>
admisă excepție de neconst. prin	<u>D.C.C. nr. 508/2014</u>	Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal <i>prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit</i>	<u>M. Of. nr. 843/19 nov. 2014</u>
modificări prin	<u>L. nr. 159/2014</u>	Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal <i>abrogă art. 276</i>	<u>M. Of. nr. 887/5 dec. 2014</u>
admisă excepție de neconst. prin	<u>D.C.C. nr. 732/2014</u>	Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal <i>constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională</i>	<u>M. Of. nr. 692/7 ian. 2015</u>
admisă excepție de neconst. prin	<u>D.C.C. nr. 11/2015</u>	Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal <i>dispozițiile art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012</i>	<u>M. Of. nr. 102/9 feb. 2015</u>
admisă excepție de neconst. prin	<u>D.C.C. nr. 603/2015</u>	Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal <i>sintagma „raporturi comerciale” din art. 301 alin. (1)</i>	<u>M. Of. nr. 845/13 nov. 2015</u>
admisă excepție de neconst. prin	<u>D.C.C. nr. 603/2015</u>	Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal <i>sintagma „ori în cadrul oricărei persoane juridice” din art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301</i>	<u>M. Of. nr. 845/13 nov. 2015</u>
modificări prin	<u>O.U.G. nr. 18/2016</u>	Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară <i>modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (2), art. 217, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 219 alin. (2) lit. c), art. 220 alin. (3) și (4), art. 356, art. 374 alin. (1) și alin. (4); introduce art. 216_1, alin. (6) la art. 220, lit. d) la art. 221 alin. (2), alin. (6) la art. 221, cap. VI cu art. 256_1, alin. (3) la art. 315, alin. (6) la art. 345, alin. (1_1) și (1_2) la art. 374, alin. (3_1) la art. 374, alin. (4_1) la art. 374</i>	<u>M. Of. nr. 389/23 mai 2016</u>
admisă excepție de neconst. prin	<u>D.C.C. nr. 405/2016</u>	Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din Codul penal din 1969, ale art. 297 alin. (1) din Codul penal și ale art. 13_2 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție <i>dispozițiile art. 297 alin. (1) sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii”</i>	<u>M. Of. nr. 517/8 iul. 2016</u>
completat prin	<u>L. nr. 151/2016</u>	Lege privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	<u>M. Of. nr. 545/20 iul. 2016</u>